

Duomenų subjekto teisės tvarkant asmens duomenis e. sveikatos sistemoje ir biobankuose

EDVINAS MEŠKYS

**Advokatų kontoros Valiūnas Ellex asocijuotasis teisininkas /
TEVA Baltics teisės departamento vadovas / VU teisės fakulteto doktorantas**

2015 m. lapkričio 19 d., Vilnius

Turinys

1. Ypatingų (sveikatos) asmens duomenų samprata, reikšmė ir bendrosios duomenų subjekto teisės
2. E-sveikata
  - Samprata
  - Reglamentavimas ES ir Lietuvoje
  - Specifinės duomenų subjekto teisės e-sveikatos sistemoje
3. Moksliniai biobankai
  - Samprata
  - Reglamentavimas ES ir Lietuvoje
  - Specifinės duomenų subjekto teisės biobankų veikloje
  - Iššūkiai

1. Ypatingų (sveikatos) asmens duomenų samprata, reikšmė ir bendrosios duomenų subjekto teisės

1. Ypatingų asmens duomenų samprata ir reikšmė (I)

- Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje 8 str. 1 d. įtvirtintos žmogaus teisės į privataus gyvenimo gerbimą.
- Ši teisė įtvirtinta ir LR Konstitucijos 22 str. 1 d. bei detalizuota CK 2.23 str. 1 d. („*Fizinio asmens privatus gyvenimas neliečiamas*“) bei kituose įstatymuose.
- CK 2.23 str. 2 ir 3 d. reglamentuoja pacientų privataus gyvenimo pažeidimą, t. y. duomenų apie asmens sveikatos būklę rinkimą bei paskelbimą pažeidžiant įstatymų nustatytą tvarką.
- LR įstatymai priskiria duomenis apie asmens sveikatą prie ypatingų asmens duomenų.
- **Ypatingi asmens duomenys** – tai duomenys, susiję su asmens charakteristika ir dėl kurių gali atsirasti tam tikras nusistatymas prieš asmenį, todėl jie saugomi labiau nei įprasti asmens duomenys (tokie kaip vardas, pavardė, gimimo data ir pan.).

Ypatingų asmens duomenų samprata ir reikšmė (II)

- Didesnė apsauga skiriama **ne tik duomenims, tiesiogiai apibūdinantiems** asmenų sveikatos būklę, diagnozę, prognozę, gydymą, **bet ir** su sveikata **susijusiems duomenims**:
  - ✓ informacijai apie asmens vartojamus vaistus, gydomąsias priemones, terapijos metodus, suteiktų sveikatos paslaugų trukmę, kainą;
  - ✓ kitiems administraciniams duomenims, tokiems kaip hospitalizavimo data, palatos numeris ir kitus duomenis, įtrauktus į medicininę asmens bylą.
- Asmens duomenis galima tvarkyti e-sveikatos sistemose arba biobankuose **tik jei reikia ir kiek reikia** tikslui pasiekti.
- **ADTAĮ 10 str. 1 d.** asmens duomenis apie asmens sveikatą (jos būklę, diagnozę, prognozę, gydymą ir kt.) gali tvarkyti **įgaliotas sveikatos apsaugos sistemos darbuotojas**.

Informuotumas kaip bendroji duomenų subjekto teisė

- Tam, kad asmuo galėtų pasinaudoti apsisprendimo teise, jis turi žinoti, kokie jo asmens duomenys bus tvarkomi ir turėti galimybę ištaisyti, sunaikinti, sustabdyti tvarkymą, nesutikti, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.
- **Prieš pradėdant pirmąjį duomenų apie asmens sveikatą tvarkymo veiksmą, jį reikia informuoti** apie:
  - duomenų valdytoją ir jo atstovą identifikuojančią info (tapatybė / pavadinimas; gyvenamoji vieta / buveinė);
  - asmens duomenų tvarkymo tikslą;
  - kitą papildomą informaciją, svarbią asmens teisėms apsaugoti.
- Rekomenduojamas informaciją duomenų subjektui pateikti **aiškiai, konkrečiai, paprastai**, o įrodymą, kad duomenų subjektas buvo supažindintas apie jo duomenų apie sveikatą tvarkymą, **saugoti rašytiniu pavidalu ar skaitmeniniame formate**.

Kitos bendrosios duomenų subjekto teisės tvarkant su jo sveikata susijusius duomenis

- **Bendras duomenų subjekto teisių sąrašas numatytas ADTAĮ 23 str.:**
  - Teisė į informaciją apie tvarkymą (24 str.);
  - Teisė susipažinti su savo asmens duomenimis ir kaip jie yra tvarkomi (25 str.);
  - Teisė į duomenų ištaisymą, sustabdymą ar panaikinimą (26 str.);
  - Teisė prieštarauti dėl asmens duomenų tvarkymo (27 str.).
- **Teisių įgyvendinimo e-sveikatos sistemoje galimos išimties, kai reikia užtikrinti:**
  - valstybės saugumą ar gynybą;
  - viešąją tvarką, nusikalstamų veikų prevenciją, tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą;
  - svarbius valstybės ekonominius ar finansinius interesus;
  - tarnybinės ar profesinės etikos pažeidimų prevenciją, tyrimą ir nustatymą;
  - duomenų subjekto ar kitų asmenų teisių ir laisvių apsaugą.

Teisė į informaciją apie duomenų tvarkymą

- Duomenų valdytojas privalo suteikti duomenų subjektui informaciją:
  - Kai **tiesiogiai** renkama iš asmens (informuojama rinkimo metu):
    - ✓ duomenų valdytojo / atstovo tapatybę / įmonės kodą; gyv. vietos / buveinės adresą;
    - ✓ duomenų rinkimo tikslą;
    - ✓ kitą papildomą informaciją, t.y., kam ir kokiais tikslais teikiami duomenys; kokius savo duomenis asmuo privalo pateikti, kokios nepateikimo pasekmės, teisė susipažinti su duomenimis, reikalauti ištaisyti neteisingus, neišsamius, netikslus savo asmens duomenis, kiek jos reikia, kad būtų užtikrintas teisingas duomenų tvarkymas nepažeidžiant subjekto teisių.
  - Kai **netiesiogiai** renkama iš asmens – tokia pati informacija teikiama iki pirmojo duomenų pateikimo.

Teisė susipažinti su savo asmens duomenimis

- Duomenų subjektas, identifikavęs savo tapatybę duomenų valdytojui ar tvarkytojui, turi teisę gauti informaciją, iš kokių šaltinių ir kokie jo asmens duomenys surinkti, koku tikslu jie tvarkomi, kokiems duomenų gavėjams teikiami ir buvo teikti **bent per paskutinius 1 metus**.
- Duomenų valdytojas į paklausimą privalo atsakyti apie jo duomenų tvarkymą ir pateikti duomenis **ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų** nuo duomenų subjekto kreipimosi dienos.
- **Neatlygintinai** tokius duomenis duomenų valdytojas teikia duomenų subjektui **kartą per kalendorinius metus**. Teikiant duomenis atlygintinai, atlyginimo dydis neturi viršyti duomenų teikimo sąnaudų.
- Duomenų subjekto prašymu tokie duomenys turi būti pateikiami **raštu**.

Teisė į duomenų ištaisymą, sustabdymą ar panaikinimą

- Jeigu duomenų subjektas nustato, kad jo duomenys:
  - **neteisingi, neišsamūs ar netikslūs** - duomenų valdytojas ištaiso tokius duomenis ir (arba) sustabdo jų tvarkymo veiksmus;
  - **tvarkomi neteisėtai ar nesąžiningai** - duomenų valdytojas privalo neatlygintinai patikrinti šį faktą ir, esant prašymui, sunaikinti neteisėtai ir nesąžiningai sukauptus duomenis ar sustabdyti tvarkymo veiksmus.
- Abiem atvejais **leidžiama duomenis saugoti**.
- **Sustabdžius** duomenų tvarkymo veiksmus, šie duomenys:
  - **saugomi tol, kol bus ištaisyti ar sunaikinti** (subjekto prašymu arba pasibaigus duomenų saugojimo terminui);
  - **kiti duomenų tvarkymo veiksmai tik**: (i) turint tikslą įrodyti aplinkybes, dėl kurių tvarkymo veiksmai buvo sustabdyti; (ii) jei duomenų subjektas duoda sutikimą toliau tvarkyti savo asmens duomenis; ar (iii) jei reikia apsaugoti trečiųjų asmenų teises ar teisėtus interesus.

Teisė prieštarauti dėl asmens duomenų tvarkymo

- Duomenų valdytojas **ADTAĮ 5 str. 1 d. 5 p. (įgyvendinami oficialūs įgaliojimai) ir 6 p. (3 asm. interesų apsauga)** nustatytais atvejais **privalo supažindinti** duomenų subjektą su jo **teise nesutikti**, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys.
- Rašytinį pranešimą apie nesutikimą dėl asmens duomenų tvarkymo asmuo pateikia duomenų valdytojui **asmeniškai, paštu ar elektroninių ryšių priemonėmis**.
- Jeigu nesutikimas teisiškai pagrįstas, duomenų valdytojas privalo nedelsdamas **neatlygintinai nutraukti** asmens duomenų **tvarkymo veiksmus**, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, ir informuoti duomenų gavėjus.

Teisės susipažinti su asmens duomenimis

- Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (VDAI) padeda įgyvendinti jo teisę susipažinti su savo asmens duomenimis.
- Duomenų subjektas, identifikavęs tapatybę, turi teisę prašyti VDAI surinkti iš registruotų duomenų valdytojų jo asmens duomenis ar informaciją apie jo asmens duomenų tvarkymą ir jį supažindinti su šiais duomenimis ar informacija.
- Atsakymas per 30 k.d. asmeniškai, paštu, automatiniu būdu arba elektroninių ryšių priemonėmis.
- **Apribojimas** – VDAI neturi teisės rinkti Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatyme nustatytų duomenų, kurie yra įslaptinta informacija.
- **Paslauga kainuoja** – nustatyto dydžio valstybės rinkliava.

Duomenų subjekto teisės e-sveikatos sistemoje

2. E-sveikata: samprata

- Sąvoka **e-sveikata** (angl. *E-health* arba *eHealth*) apibrėžiama kaip sveikatos apsaugos, medicininės informatikos ir administracinės veiklos sritis, skirta sveikatinimo (asmens, visuomenės, farmacijos) paslaugoms tobulinti operatyviai pateikiant išsamią veiklai reikalingą informaciją interneto ir panašių skaitmeninių technologijų priemonėmis.
- Pagal LR sveikatos sistemos įstatymo 2 str. 18 d. **Elektroninė sveikatos sistema (e. sveikatos sistema)** – **priemonių**, skirtų sveikatinimo veiklai, pasitelkiant informacines ir ryšių technologijas, **visuma**.
- **E-Sveikatą sudaro** pacientų, sveikatos priežiūros paslaugų teikėjų, ligoninių, sveikatos priežiūros specialistų ir sveikatos apsaugos informacijos tinklų **dalijimasis informacija ir duomenimis**, elektroniniai sveikatos įrašai (arba - e.sveikatos istorija (ESI)), telemedicinos paslaugos, nešiojamieji pacientų stebėjimo prietaisai, operacinių grafikų sudarymo programinė įranga, robotizuota chirurgija, fundamentiniai virtualaus fiziologinio žmogaus moksliniai tyrimai ir kt.

2. E-sveikata: ES reglamentavimas

- Susijusi ES 2014-03-09 Direktyva 2011/24/ES dėl **pacientų teisių į tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas įgyvendinimo**.
- 4 str. 2 d. numato, kad „Gydymo valstybė narė užtikrina, kad:
  - f) *siekiant užtikrinti gydymo tęstinumą, pacientai, kuriems buvo suteiktas gydymas, turėtų teisę į rašytinius arba elektroninius tokio gydymo medicininius dokumentus ir jiems turėtų būti suteikta teisė gauti bent šių dokumentų kopiją remiantis nacionalinėmis priemonėmis, įgyvendinančiomis Sąjungos nuostatas dėl asmens duomenų apsaugos, visų pirma – Direktyvas.*
- 5 str. Draudimo valstybė narė užtikrina, kad:
  - d) *pacientai, kurie siekia gauti arba gauna tarpvalstybines sveikatos priežiūros paslaugas, turėtų galimybę nuotoliniu būdu susipažinti su savo mediciniais dokumentais ar bent gauti jų kopiją, remiantis nacionalinėmis priemonėmis, įgyvendinančiomis Sąjungos nuostatas dėl asmens duomenų apsaugos, visų pirma – Direktyvas 95/46/EB ir 2002/58/EB, ir tų priemonių laikantis.*

2. E-sveikata: LT reglamentavimas

- **LR sveikatos sistemos įstatymo 13¹ str.**

- Visi LNSS sveikatinimo veiklos valdymo ir vykdomieji subjektai, sveikatos priežiūros paslaugas teikiantys ar gaunantys asmenys ir kiti asmenys, **privalo naudotis ESPBI IS ir teisės aktų nustatyta tvarka teikti ir gauti duomenis.**

- **LR Vyriausybės nutarimas 2011 m. rugsėjo 7 d. Nr. 1057 “Dėl Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo”**

- ESPBI IS duomenys yra vieši (išskyrus ESPBI IS tvarkomus asmens duomenis);
- **Asmens duomenys teikiami** ADTAJ, Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo bei kitų teisės aktų tvarka;
- ESPBI IS duomenų valdytojas / tvarkytojas **gali atsisakyti teikti** duomenis, jeigu asmuo neturi teisės gauti ESPBI IS tvarkomus duomenis.
- Iš ESPBI IS gauti duomenys **negali būti keičiami**, juos naudojant privaloma nurodyti jų šaltinį.
- Tretiesiems asmenims, turintiems teisę gauti ESPBI IS duomenis, šie duomenys gali būti teikiami **tik tokiu tikslu, tokia apimtimi ir tokiu būdu, kokie buvo numatyti prieš juos gaunant.**

Duomenų subjekto (paciento) teisės pagal LR Vyriausybės nutarimą Nr. 1057

- Paciento teisės susipažinti su savo asmens duomenimis tvarka:
  - identifikavęsis informacinių technologijų ir ryšių priemonėmis per ESPBI IS prieigą arba kreipęsis į ESPBI IS tvarkytoją, tvarkantį jo duomenis, raštu ar asmeniškai (pateikęs ID ar pasą), **turi teisę susipažinti** su savo ESI tvarkomais asmens duomenimis;
  - teisė **gauti informaciją, iš kokių šaltinių** ESI tvarkomi asmens duomenys surinkti, **koku tikslu jie tvarkomi, kokiems duomenų gavėjams teikiami ir buvo pateikti** per ne trumpesnę nei **3 metų laikotarpį (!)**;
  - nustatčius neteisingus ar netikslius duomenis, pacientas turi teisę **kreiptis į sveikatinimo įstaigą**, kurios darbuotojas šiuos ESI duomenis tvarkė ir prašyti juos **pakeisti ar ištaisyti**.
- ESPBI IS duomenys **teikiami neatlygintinai**, jeigu LR įstatymai ar ES teisės aktai nenustato kitaip.

E-sveikata: duomenų subjekto teisės

- ESI yra paciento duomenys ir naudojami **pagal paciento pareikštą valią**.
- Paciento teisės dėl ESI (*e. sveikatos istorijos*) duomenų rodymo:
  - **uždrausti rodyti** sveikatinimo specialistams **tam tikrus** savo ESI esančius asmens **duomenis**,
Pastaba: privalomas paciento įspėjimas dėl galimų ESI duomenų nerodymo pasekmių ir gautas aiškus jo sutikimas dėl ESI duomenų nerodymo funkcijos įjungimo;
  - **atšaukti** tam tikrų ESI asmens duomenų nerodymo funkciją.
- Teisės apribojimai:
  - **speciali tvarka** uždraudžiant duomenų, susijusių su užkrečiamosiomis ligomis, psichikos susirgimais ir kitais visuomenei pavojingais atvejais, rodymą;
  - **teisė uždrausti** matyti visus ESI duomenis **nėra absoliuti** (apribojimų pagrindimai *EŽTT byloje, pvz., M.S. v. Sweden*).

E-sveikata: ESPBI darbuotojų konfidencialumo įsipareigojimas

- ESPBI IS naudotojai, kurie tvarko asmens duomenis, **privalo pasirašyti pasižadėjimą saugoti asmens duomenų paslaptį** ir neatskleisti asmens duomenų tretiesiems asmenims, jeigu šie asmens duomenys neskirti skelbti viešai.
- Ši pareiga galioja pasitraukus iš valstybės tarnybos, perėjus dirbti į kitas pareigas arba pasibaigus darbo, sutartiniams ar kitiems santykiams.

Klausimas: Ar galimas civilinis ieškinys? Kokios praktinės problemos?

3. Duomenų subjekto teisės biobankuose

3. Biobankai: samprata

- **Biobankas:**

- visuomenės ar didelės jos dalies biologinės medžiagos ir susijusios informacijos rinkinys, kaupiamas tam tikra organizuota sistema (**EBPO apibrėžimas**);
- asmens sveikatos priežiūros įstaigos, kurios steigėjai arba dalininkai yra valstybė ir universitetas, padalinys ar jos įsteigta viešoji įstaiga, biudžetinės valstybės mokslinių tyrimų įstaigos, licencijuotos teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, padalinys arba biudžetinės teismo ekspertizės įstaigos padalinys, kurie LR teisės aktų nustatyta tvarka yra licencijuoti biomedicininiių tyrimų tikslais tvarkyti žmogaus biologinę medžiagą ir (ar) medicininę informaciją (**LR biobankų įstatymo projekto Nr. XIIP-1522 apibrėžimas**);
- viešasis juridinis asmuo, veikiantis kaip biudžetinė ar viešoji įstaiga, turintis asmens sveikatos priežiūros licenciją užsiimti veikla, apimančia žmogaus biologinių ėminių ir sveikatos informacijos tvarkymą šiame įstatyme nustatytais tikslais ir biomedicininiių tyrimų atlikimą (**BTEĮ Nr. VIII-1679 pakeitimo įstatyme patvirtintas apibrėžimas**);

Biobankai: reglamentavimas

- Iki 2015 metų – teisinis vakuumas tiek LT, tiek ir ES lygiu;
- 2014 metais užregistruoti 2 alternatyvūs įstatymo projektai:
  - LR biomedicininų tyrimų etikos įstatymo Nr. VIII-1679 pakeitimo įstatymas (toliau – BTEĮ) - įsigalioja nuo 2016-01-01;
  - LR biobankų įstatymas Nr. XIIP-1522 – nepriimtas.
- Klausimas: Kokia reikšmė ir kokios galimos rizikos duomenų subjektui?

Teisė į sveikatos informacijos konfidencialumą

- BTEĮ 3 str. Biobanke tvarkomos sveikatos informacijos **konfidencialumą užtikrina visi** fiziniai ir juridiniai **asmens**, **kurie naudojami** šia sveikatos informacija, **įskaitant** sveikatos priežiūros įstaigas, registrus ir (ar) valstybės informacines sistemas prižiūrinčius asmenis bei kitus juridinius asmenis.
- BTEĮ 9 str. numato, kad atliekant biomedicininį tyrimą gauta sveikatos informacija:
  - **leidžianti nustatyti asmens tapatybę - konfidenciali** ir gali būti teikiama tik Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymo nustatyta tvarka;
  - **neleidžianti** nustatyti tapatybės - **nelaikoma konfidencialia** ir **gali būti paskelbta** be tiriamojo asmens sutikimo (**ar tikrai ji visada neatsekama?**).
- Praktinė problema:
  - **tiesiogiai neuždraustas** neteisėtos informacijos gavimas ir naudojimas tretiesiems asmenims.

Ar BTEĮ 4 str. nediskriminavimo draudimas tai užtikrina?

Duomenų subjekto teisės biobankų veikloje. Supažindinimas

BTEĮ 8 str. 6 d. numato, kad prieš duodamas asmens sutikimą dalyvauti biobanko veikloje, asmuo ar jo įstatyminis atstovas, atsižvelgiant į: (i) asmens amžių ir sveikatos būklę, (ii) **jam suprantamu būdu**, paaiškinant specialius medicinos terminus, informuotas apie:

- asmens sutikimo dalyvauti biobanko veikloje esmę, galimą naudą, nepatogumus ir **riziką asmeniui (pvz., info atskleidimo galimybę)**;
- žmogaus biologinio ėminio (toliau – **ėminys**) ir sveikatos **informacijos tvarkymo tikslus ir būdus**, įskaitant sveikatos informacijos gavimą iš sveikatos priežiūros įstaigų, registrų ir (ar) valstybės informacinių sistemų, ir tai, kad konkrečių biomedicininųjų tyrimų su šiuo žmogaus biologiniu ėminiu ir sveikatos informacija **tikslai ir būdai** asmens sutikimo dalyvauti biobanko veikloje davimo metu **gali būti nežinomi** dėl nepakankamo mokslo ar technologijų išsivystymo lygio ar kitų objektyvių priežasčių;
- galimybę gauti iš biobanko informaciją apie jo (ar mirusio asmens) **ėminio** ir sveikatos **informacijos panaudojimą** ir šio panaudojimo **tikslus** (**be apribojimų?**);
- sveikatos informacijos **konfidencialumo garantijas** ir tai, kad biobankas ėminius ir (ar) sveikatos informaciją ar juos naudojant gautus biomedicininųjų tyrimų rezultatus ar jų dalį, kurie leidžia nustatyti asmens tapatybę, teikia tik motyvuotu teismo sprendimu, jeigu tai yra reikalinga bylai teisme nagrinėti;
- **teisę atšaukti** asmens **sutikimą** dalyvauti biobanko veikloje.

Duomenų subjekto teisės biobankų veikloje. Sutikimo atšaukimas

- BTEĮ 8 str. 8 d. „[...]“. Jeigu asmuo (jo atstovas – *aut. past.*) per nurodytą terminą **neduoda asmens sutikimo dalyvauti biobanko veikloje**, biobankas **privalo nedelsdamas sunaikinti** biobanke saugomą **ėminį ir sveikatos informaciją**“.
- Asmens sveikatos priežiūros įstaigose turi būti **viešai pacientams prieinamas įspėjimas** apie tai, jog **ėminiai ir sveikatos informacija gali būti tvarkomi biobanke**.
- BTEĮ 10 d. Biobankas suteikia asmeniui (ar atstovui: sutuoktiniui, artimam giminaičiui, t.t.) **aiškiai, nemokamą ir lengvai įgyvendinamą galimybę** rašytiniu prašymu **atšaukti asmens sutikimą** dalyvauti biobanko veikloje.
- Gavus rašytinį asmens prašymą atšaukti asmens sutikimą, biobanke saugomas **ėminys ir sveikatos informacija**:
  - Neperduoti tyrimui, o tik kaupiami – **nebegali būti tvarkomi**,
  - Perduoti tyrimui – **nebegali būti naudojami**,ir SAM nustatyta tvarka turi būti sunaikinti ir apie tai turi būti pranešta asmeniui.
- **BET**: Biomedicininiių tyrimų **rezultatai**, gauti atliekant biomedicininiius tyrimus su **ėminiais, ir sveikatos informacija** iki asmens prašymo atšaukti asmens sutikimą dalyvauti biobanko veikloje gavimo **neinaikinami**.

Iššūkiai: Teisė gauti informaciją apie svarbius tyrimo rezultatus

Info
pateikimas
Biobankui

- Biomedicininio tyrimo užsakovas, jo atstovas ar pagrindinis tyrėjas **praneša biobankui asmens sveikatai svarbią informaciją**, paaiškėjusią atliekant biomedicininį tyrimą su šio asmens biomėginiu ir sveikatos informacija.

Info
vertinimas
pagal
kriterijus

- **Biobankas įvertina** šią informaciją, vadovaudamasis SAM nustatytais kriterijais.

Info
pateikimas

- **Reikšminga informacija** apie asmens sveikatą **perduodama**: (i) **tiesiogiai** – biobankui sutikimą davusiam asmeniui (duomenų subjektui); (ii) **netiesiogiai** – per asmenį gydantį gydytoją.

- **Klausimas**: Kokios tokio imperatyvo suteikiamos galimybės duomenų subjektui ir teisinės rizikos?
  - Giminaičio informacijos apsauga;
  - Žalos atsiradimo galimybė neturint visos informacijos.

KLAUSIMAI

AČIŪ UŽ DĒMESI!

Kontaktai

- **Edvinas Meškys**
El. paštas: edvinas.meskys@valiunasellex.lt
Asmeninis tinklapis: www.biobankas.lt